

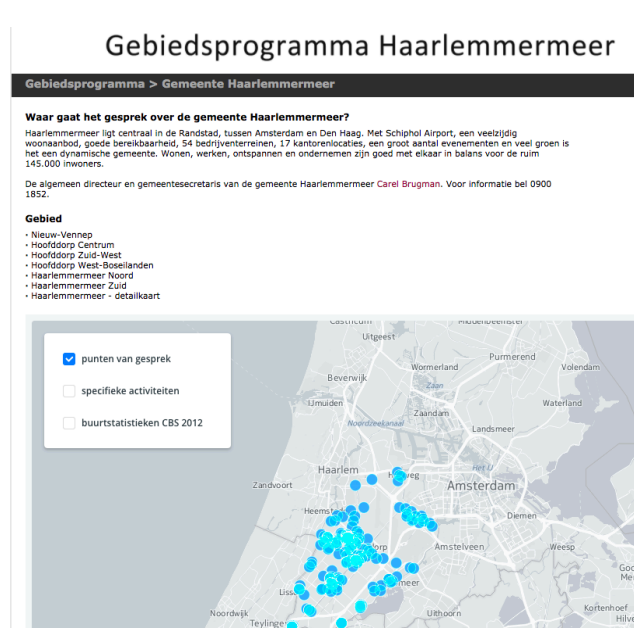
Een goed gesprek & sturing op resultaten

In een steeds meer genetwerkte samenleving met flexibele samenwerkingsverbanden en een grote invloed van de sociale media is het nodig dat de (lokale) overheid zijn rol gaat herzien. Van een sturende, verzorgende organisatie stelt de gemeente zich nu steeds vaker op als gesprekspartner en coach van de bewoners en ondernemers in een gebied. Om hier grip en overzicht bij te houden is in de gemeente Haarlemmermeer een nieuwe manier van werken geïntroduceerd: **Object Based** werken. Deze methode faciliteert, met de programmabegroting als basis, het sturen (met geld) door de gemeente in deze nieuwe context. Het biedt een up-to-date aanpak en geeft overzicht en inzicht in de belangen van bewoners en ondernemers, gemeenten en andere stakeholders. Keuzes over beleid en inzet kunnen we zo een stuk eenvoudiger maken en ook wordt het gesprek tussen de verschillende spelers ondersteund. Met de inzet van de methode en de bijbehorende ‘Transformation Tools’ lopen we voorop in de noodzakelijke omvorming tot een organisatiecultuur die aansluit bij de toekomst en de veranderde rol van gemeenten hierin.

“Een veranderend takenpakket in een veranderende samenleving, in deze context moeten we antwoord te vinden op die ogenschijnlijk simpele vraag: ‘wat doen, kunnen en willen we als gemeente? En met wie en hoe?’. Hoe krijgen we grip maar houden we tegelijkertijd aansluiting bij ideeën uit de samenleving?”

Wat is Object Based werken?

De Object Based methode presenteert plannen en ideeën van gemeenten én initiatieven uit de samenleving op een geïntegreerde wijze. Waar de informatie nu vaak versnipperd is en de stakeholders - vooral die buiten de gemeente - onbekend, maakt Object Based werken meteen duidelijk wat er waar speelt en wie invloed en belang heeft bij een bepaald proces of activiteit. Kenmerkend voor de methode is een dashboard met:

- de activiteiten van de gemeente (wat doe je waar en met welk budget?);

- de punten van gesprek in een bepaald gebied, (wie wil wat?) waarbij ‘wie’ alle betrokken en belanghebbende partijen zijn.

Wat is de winst?

Omdat de belangen van eigenaren, overheid en andere stakeholders systematisch en geordend bij elkaar staan, helpt de methode bij het focussen en structureren van prioriteiten. Het geeft een oplossing voor de vraag: waar beginnen

we? De methode laat zien met welke partijen (budgethouders/bestuurders/maatschappelijke

organisaties) in gesprek moet worden gegaan en houdt relevante wensen en belangen actueel. Dit maakt de methode uitstekend toepasbaar bij een aantal nieuwe taken van de gemeenten. Het ondersteunt de decentralisatie in het sociaal domein, de invoering van de Omgevingswet, maar is ook inzetbaar bij de inzet van wijk- en buurtbudgetten. Daarnaast is het een uiterst waardevolle tool bij co-creatie in netwerken, iets waar in de toekomst steeds meer van wordt verwacht. En, als we aan willen blijven haken bij actuele ontwikkelingen als crypto-currency en crowdfunding, is ook hier Object Based werken onontbeerlijk.

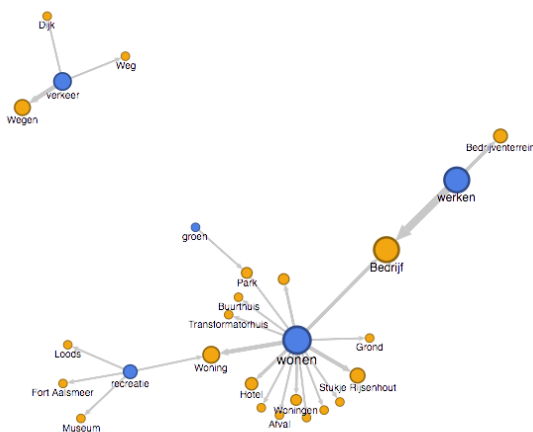
Debatarena: de praktijk

Hoe werkt de methode nu in de praktijk? Object Based werken verzamelt de relevante, informatie uit de organisatie en geeft deze weer op een kaart van de omgeving. De data wordt gestructureerd door middel van het definiëren van ‘objecten’ en relaties tussen objecten. Deze objecten loodsen ons langs de

programmabegroting, verkiezingsprogramma’s en andere documenten die vaak generieke wensen doelen en containerbegrippen bevatten. Objecten zijn naar wens door iedere gebruiker te koppelen, en in eigen presentaties en met filters te tonen, om zo nieuwe verbindingen - punten van gesprek - te laten zien.

De bouw van een school op een andere locatie biedt kansen voor het huidige gebouw. Mogelijk kan de leegstand gecombineerd worden met een nieuwe exploitatie voor een buurthuis, enkele verenigingen en een ondernemer. Weten alle actoren dat de kansen er zijn, benut optimaal budgetten van alle programma’s en gebruik objecten creatief.

Deze punten van gesprek vormen de ‘debatarena’ voor de gemeente. In één oogopslag is er antwoord op vragen als: zijn er onderlinge verbanden tussen activiteiten? En welke belangen spelen nu en in de toekomst? Zo kent het plan voor de aanleg van een skatebaan andere

stakeholders dan de voorgenomen sluiting van het verzorgingshuis. Maar, en ook dit is van belang, pas als we alle stakeholders in beeld hebben – én met hen in gesprek gaan – weten we exact wat er speelt in een bepaald gebied. Zeker op het vlak van het sociaal domein zijn er tal van kleinschalige, niet-geïstitutionaliseerde initiatieven die ofwel een bepaald probleem blootleggen, ofwel juist een oplossing bieden waar de gemeente bij kan aanhaken. Omdat met de methode de

spelers en hun invloed duidelijk zijn, zijn de Transformation Tools meteen de basis voor het gesprek met zo’n belanghebbenden. Alle (stuur)informatie ligt immers transparant op tafel.

In- en overzichtstafel

Op dit moment is het Object Based werken terug te zien in een online prototype. Het komende jaar wordt de database verder ontwikkeld en wordt een permanente softwaretool gebouwd. Maar er is meer! Onderdeel van Object Based werken is ook de inzet van een in- en overzichtstafel. Deze tafel geeft een tastbaar en fysieke uitwerking van de methode en het ultieme uitgangspunt voor een goed gesprek. De punten van gesprek worden dan direct op tafel gepresenteerd en bieden zo een prima overzicht om met alle belanghebbenden in gesprek te gaan. De afspraken en ideeën van de tafelgasten liggen immers letterlijk op tafel. Op een speelse, toegankelijke manier kunnen voorgenomen besluiten worden uitgetest en zien alle stakeholders direct de effecten ervan.

